

۱۴۱۶.۶۲

اسلام پڑوہی - ۲۳

بابک شمشیری

طرحی نوادر
انسان شناسی اسلامی

کتابساز

نشر نگاه معاصر

انسان شناسی اسلامی طرحی نو

مؤلف

دکتر بابک شمشیری

عضو هیأت علمی دانشگاه شیراز

ناشر: انتشارات معاصر (وابسته به مؤسسه پژوهشی نگاه معاصر) / مدیر هنری: باسم الرسام
حروفچینی و صفحه‌آرایی: حروفچینی هما (امید سیدکاظمی) / لیتوگرافی: نوید
چاپ و صحافی: فای / چاپ اول: ۱۳۹۵ / شمارگان: ۱۱۰۰ / قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۹۴۰-۴۱-۴

نشانی: مینی سیتی - شهرک محلاتی - فاز ۲ مخابرات - بلوک ۳۸ - واحد ۲ شرقی
تلفن: ۲۲۴۴۸۴۱۹ / پست الکترونیک: negahe.moaser94@gmail.com

سرشناسه	: شمشیری، بابک، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: طرحی نو در انسان شناسی اسلامی / بابک شمشیری
مشخصات نشر	: تهران: نگاه معاصر، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۳ ص.؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
فروست	: اسلام پژوهی؛ ۲۳.
شابک	: 978-964-9940-41-0
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا.
موضوع	: انسان (اسلام) - راهنمای آموزشی (عالی).
موضوع	: انسان شناسی - راهنمای آموزشی (عالی).
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۴ ط ۴ ش ۸ / ۲ / ۲۲۶ BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۴۶۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۰۷۳۵۳۶

فهرست

۷	□ دیباچه
	مل یکم: کلیات (۹)
۹	مقدمه
۱۰	تعریف انسان‌شناسی
۱۱	تاریخچه انسان‌شناسی
۱۳	شاخه‌های مختلف انسان‌شناسی
۱۹	انسان در نظریه فروید
۲۰	انسان در دیدگاه روان‌شناسی - اجتماعی
۲۱	دیدگاه کارل راجرز در باب ماهیت انسان
۲۲	دیدگاه آلفرد آدلر در باب انسان
۲۳	انسان در نگاه واتسون
۲۳	انسان‌شناسی دینی
۲۶	نسبت شاخه‌های مختلف انسان‌شناسی
۳۲	انسان‌شناسی اسلامی یا انسان‌شناسی در اسلام

فصل دوم: روایت آفرینش انسان در قرآن (۳۷)

فصل سوم: هدف خلقت انسان در قرآن (۴۹)

فصل چهارم: رسالت انسان در زندگی (۵۳)

۵۳	مقدمه
۵۸	نقش دین در رسالت انسان

فصل پنجم: شأن و منزلت انسان در قرآن (۶۵)

۶۵	مقدمه
۶۵	کرامت انسان
۶۶	عزت انسان
۶۷	حرمات جان انسان
۶۷	مستخر کردن بدیده‌ای جهان برای انسان

فصل ششم: ابعاد وجودی آدمی (۶۹)

۶۹	مقدمه
۷۲	ظاهر و باطن
۷۲	جسم، روح و نفس
۷۳	دیدگاه‌ها در باب پیدایش روح
۷۴	مراتب نفس در قرآن

فصل هفتم: فطرت (۷۷)

۸۱	قرآن و خداجویی فطری انسان
----	---------------------------

فصل هشتم: جنبه‌های منفی طبیعت انسان (۸۷)

۸۷	مقدمه
----	-------

فصل نهم: ابزار شناخت در انسان از منظر قرآن (۹۹)

۹۹	مقدمه
۱۰۰	رئالیسم کلاسیک
۱۰۰	ایده‌آلیسم
۱۰۱	کانت و امکان شناخت

۱۰۲	پوزیتیویسم یا اثبات‌گرایی
۱۰۲	رنالیسم انتقادی
۱۰۳	ابزار حسی
۱۰۵	منابع شناخت
۱۰۸	موانع شناخت
۱۱۴	امکان شناخت: رویکردی اسلامی

فصل دهم: جبر و اختیار (۱۲۱)

۱۲۱	مقدمه
۱۲۲	دیدگاه ادیان گوناگون در باب جبر و اختیار
۱۲۳	جبر و اختیار از منظر دیدگاه‌های اسلامی
۱۲۸	نظریه امر بین الامرین
۱۳۲	قضا و قدر

فصل یازدهم: کمال انسان و انسان کامل (۱۴۵)

۱۴۵	مقدمه
۱۵۵	مفهوم انسان کامل
۱۵۷	ویژگی‌های انسان در راه کمال از منظر اسلامی
۱۶۰	ویژگی‌های عمل در قرآن
۱۶۳	پیماد طریقت کمال
۱۶۳	جمع‌بندی

فصل دوازدهم: انسان و مسئولیت (۱۶۵)

۱۶۵	مقدمه
۱۶۷	مسئولیت‌پذیری در قرآن
۱۶۸	ارتباط‌های چهارگانه انسان

فصل سیزدهم: باهم‌نگری (۱۷۵)

پیوست

۱۸۱	رابطه آزادی و تربیت با استناد به قرآن کریم
-----	--

۱۸۱ مقدمه

بحث اصلی

۱۸۳ آزادی از دیدگاه اسلام

۱۸۳ ماهیت انسان

۱۸۴ کرامت انسانی

۱۸۵ خلافت الهی

۱۸۶ امانت الهی

۱۸۷ از ان هایت نهایی خلقت

۱۸۸ جبر و اختیار انسان

۲۰۴ جمع‌بندی

۲۰۷ □ منابع

دیباچه

کتابی که پیش رو دارید، حاصل تأملات، مطالعات، تحقیقات و همچنین چند دوره تدریس درس انسان‌شناسی اسلامی به دانشجویان کارشناسی علوم تربیتی و روان‌شناسی است. هرچند کتاب حاضر می‌تواند برای هر دانش‌پژوهی که علاقه‌مند به حیطه‌های انسان‌شناسی به ویژه انسان‌شناسی‌های دینی و اسلامی است، مفید واقع شود، لیکن هدف اصلی کتاب، دانشجویان رشته‌های علوم تربیتی و روان‌شناسی و فلسفه است. به همین دلیل، در غالب مباحث و فصول کتاب سعی شده است تا موضوعات مرتبط با قلمروهای روان‌شناسی، فلسفه و علوم تربیتی نیز مد نظر قرار گیرد. البته با این اعتراف کنم که پرداختن عمیق و وسیع به تمامی این مباحث از حد و حوصله کتاب حاضر خارج بوده است. از این رو تنها به شرحی اجمالی بسنده شده است. چرا که از یک سو، ظرفیت مطالب را توان نویسنده مد نظر و از سوی دیگر، با توجه به اینکه هدف از نگارش کتاب حاضر، تدوین علمی دینی بوده است، لذا بایستی حد و حدود یک کتاب درسی لحاظ می‌شد. بنابراین در شرح و بسط مطالب، به همین مقدار بسنده شده است. باشد تا مخاطبان علاقه‌مند، خود به جستجوی مطالب مکمل پرداخته و با گسترش مطالعه خویش، درک عمیق‌تر و جامع‌تری از مباحث مربوط به انسان‌شناسی‌های اسلامی پیدا کنند. به علاوه، بر این گمانم که مباحث مطرح‌شده در کتاب حاضر، بتواند زمینه و انگیزه لازم برای انجام پژوهش‌های تکمیلی و تخصصی‌تر را فراهم آورد. به ویژه مطالعات و تحقیقات تطبیقی از جمله حیطه‌هایی است که لازم است محققان و دانش‌پژوهان قلمروهای علوم انسانی به ویژه فلسفه، روان‌شناسی و علوم تربیتی به سراغ آنها بروند. در پایان از هرگونه نقد و نظر اصلاحی استادان ارجمند، دانشجویان عزیز و کلیه مخاطبان گرامی استقبال می‌نمایم.

دکتر بابک شمشیری

عضو هیأت علمی دانشگاه شیراز

bshamshiri@rose.shirazu.ac.ir